

ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА РЕВИЗИЈА
ENTI SHËTETËROR I REVIZIONIT
STATE AUDIT OFFICE

**КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ
ЗА ИЗВРШЕНА РЕВИЗИЈА НА
ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ И РЕВИЗИЈА НА УСОГЛАСЕНОСТ
ЗА 2019 ГОДИНА НА
ВМРО - ДПМНЕ (ВМРО - ДЕМОКРАТСКА ПАРТИЈА ЗА
МАКЕДОНСКО НАЦИОНАЛНО ЕДИНСТВО)
СМЕТКА ЗА РЕДОВНО РАБОТЕЊЕ**

04 2020 14 02

Скопје, март 2021 година

СОДРЖИНА

Опис	Страна
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР	1 - 14
Финансиски извештаи за 2019 година	
Биланс на приходи и расходи	15
Биланс на состојба	16
Преглед на промени на извори на капиталните средства	17
Сметководствени политики и образложенија кон финансиските извештаи	
- Вовед	18 - 22
- Сметководствени политики	22 - 24
- Образложенија кон финансиските извештаи	24 - 33

ВМРО-ДЕМОКРАТСКА ПАРТИЈА ЗА МАКЕДОНСКО НАЦИОНАЛНО ЕДИНСТВО
ВМРО-ДПМНЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Кратенки користени во извештајот:

ВМРО – ДПМНЕ - ВМРО-Демократска партија за македонско национално единство
- ВМРО-ДПМНЕ

РСМ – Република Северна Македонија

ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА РЕВИЗИЈА
ENTI SHTETËROR I REVIZIONIT
STATE AUDIT OFFICE

Број:10-486/1
Датум: 23.03.2021

КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Резиме

Државниот завод за ревизија изврши ревизија на финансиските извештаи на ВМРО-Демократска партија за македонско национално единство – ВМРО - ДПМНЕ (во натамошниот текст ВМРО - ДПМНЕ) за 2019 година, заедно со ревизија на усогласеност.

Со извршената ревизија за 2019 година, изразивме мислење со резерва како во однос на вистинито и објективно прикажување на финансиските извештаи, така и за усогласеноста на финансиските трансакции со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставените политики.

Извршена е ревизија на финансиските извештаи заедно со ревизија на усогласеност на ВМРО-ДПМНЕ на сметката за редовно работење за 2018 година и изразено е мислење со резерва за вистинитоста и објективноста на финансиските извештаи, како и за усогласеност на активностите, финансиските трансакции и информации со релевантната законска регулатива, упатствата и воспоставените политики.

Со ревизијата беше опфатено и спроведувањето на препораките дадени во Конечниот извештај на овластениот државен ревизор за 2018 година, при што е утврдено дека дадената препорака не е спроведена.

Со ревизијата на финансиските извештаи за 2019 година, констатиравме состојба која се однесува на забрана за привремено располагање со дел од имотот на политичката партија преку поведена постапка, која влијае на проценетата вредност на дел од недвижниот имот искажан во Билансот на состојба, за што овластениот државен ревизор извести и во Конечниот извештај за извршена ревизија на финансиските извештаи заедно со ревизија на усогласеност за 2018 година.

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____

Овластен државен ревизор 1

_____

ВМРО-ДЕМОКРАТСКА ПАРТИЈА ЗА МАКЕДОНСКО НАЦИОНАЛНО ЕДИНСТВО
ВМРО-ДПМНЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Во делот на Нагласување на прашања за неизвесност и континуитет обелоденети се состојби во врска со неизмирени обврски спрема добавувачите кои потекнуваат од минати години и за структурата на изворите на финансирање од аспект на учеството на приватните и јавните извори на финансирање.

Во делот на Останати прашања истакнуваме одредени системски слабости на законската регулатива, кои влијаат на работењето на субјектот и тоа:

- потребно е да се преиспита член 83 став 2 од Изборниот законик во делот на финансирањето на изборната кампања со средства од редовната сметка на политичката партија;
- со измените и дополнувањата на Изборниот законик во 2018 година, изменет е член 71, со што додадена е можност на трансакциската сметка за изборна кампања да се депонираат средства од сметката на политичката партија за редовно работење и од посебните сметки за средствата обезбедени од кредит, поради што потребно да се дополни член 26 од Законот за финансирање на политичките партии со кој ќе се уреди преносот на средствата од сметката за редовно работење на партијата и од посебните сметки за средствата обезбедени преку кредит на трансакциска сметка отворена за изборен процес;
- во услови на дадена законска можност за финансирање на изборната сметка со донации на политичката партија потребно е допрецизирање на член 83 од Изборниот законик, во делот на финансирање на изборниот процес од донации од политичка партија, во однос на поединечните и вкупните лимити на средства;
- потребно е да преземат активности за изменување и дополнување на подзаконските акти со кои се уредува начинот на водење на сметководството на непрофитните организации, со кои ќе се обезбеди доследно почитување на сметководственото начело на „модифицирано настанување на деловните промени, односно трансакции”.
- да се донесат поконкретни насоки за регулирање на начинот на плаќање, уплата и евидентирање на членарината како извор на финансирање на политичките партии со цел еднообразност во начинот на нивното сметководствено евидентирање и потврдување на законски утврдениот лимит за секој член одделно, вклучувајќи го и финансирањето на изборната кампања за одреден процес и
- да се утврди пречистен текст на Законот за политичките партии и Законот за финансирање на политичките партии.

Надлежните органи потребно е да преземат активности за надминување на утврдените системски слабости.

Од страна на одговорното лице на субјектот, не се добиени забелешки на Нацрт извештајот на овластениот државен ревизор.

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____

Овластен државен ревизор   2

ВМРО-ДЕМОКРАТСКА ПАРТИЈА ЗА МАКЕДОНСКО НАЦИОНАЛНО ЕДИНСТВО
ВМРО-ДПМНЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

---

1. Вовед

- 1.1. Извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на страна од 15 до 17 заедно со ревизија на усогласеност на ВМРО-Демократска партија за македонско национално единство - ВМРО-ДПМНЕ на сметката за редовно работење, кои се состојат од биланс на состојба на ден 31 декември, биланс на приходи и расходи за годината која завршува со тој датум, и преглед на значајни сметководствени политики и објаснувачки белешки кон финансиските извештаи.
- 1.2. Ревизијата на финансиските извештаи од точка 1.1. на овој извештај е извршена согласно член 22 став 1 од Законот за државната ревизија и Годишната програма за работа на Државниот завод за ревизија согласно член 23 од Законот за државна ревизија.
- 1.3. Извршена е ревизија и издаден е извештај за финансиските извештаи и за усогласеност со закони и прописи на ВМРО-Демократска партија за македонско национално единство - ВМРО-ДПМНЕ за 2018 година и изразено е мислење со резерва за вистинитоста и објективноста на финансиските извештаи, како и за усогласеност на активностите, финансиските трансакции и информации со релевантната законска регулатива, упатствата и воспоставените политики.
- 1.4. Финансиските извештаи од точка 1.1. на овој извештај се одговорност на раководството на субјектот застапуван од:

- д-р Христијан Мицковски, претседател на ВМРО – ДПМНЕ од 23.12.2016 година.

Оваа одговорност вклучува дизајнирање, имплементација и одржување на интерна контрола која што е релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи коишто се ослободени од материјално погрешни прикажувања, без разлика дали се резултат на измами или грешки, избор и примена на соодветни сметководствени политики, како и правење на сметководствени проценки кои што се разумни во околностите.

Раководството на субјектот е исто така одговорно за осигурување дека активностите, финансиските трансакции и информации, рефлектирани во финансиските извештаи се во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

- 1.5. Одговорност на ревизорите е да изразат мислење за финансиските извештаи од точка 1.1. врз основа на извршената ревизија. Оваа одговорност вклучува и изразување мислење за тоа, дали активностите, финансиските трансакции и

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____

Овластен државен ревизор   3

информации рефлектирани во финансиските извештаи се, во сите материјални аспекти, во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

Оваа одговорност вклучува извршување на постапки за добивање ревизорски докази за тоа дали приходите и трошоците се користени за планираните намени утврдени од страна на законодавецот. Таквите постапки вклучуваат и процена на ризикот од неусогласеност.

Ревизијата е извршена во согласност со Ревизорските стандарди на Врховните ревизорски институции (ISSAI). Овие стандарди налагаат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата со цел да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешни прикажувања. Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на достатни соодветни ревизорски докази како поткрепа на нашите заклучоци. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризикот од материјална неусогласеност, без разлика дали е резултат на измами или грешки.

При процена на ризикот, ревизорот ги разгледува внатрешните контроли релевантни за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи со цел да се дизајнираат ревизорски постапки кои се соодветни во околностите, но не за целите на изразување на мислење за ефективноста на внатрешните контроли на субјектот. Ревизијата исто така вклучува оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствени проценки направени од страна на раководството на субјектот, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи. Веруваме дека ревизорските докази коишто ги имаме прибавено се достатни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

2. Цели, заснованост и период на вршење на ревизијата

2.1. Цел на ревизијата на финансиските извештаи е да му овозможи на ревизорот да добие разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи земени како целина се ослободени од материјално погрешни прикажувања било поради измама или поради грешка, овозможувајќи му на ревизорот да изрази мислење за тоа дали финансиските извештаи се изготвени, во сите материјални аспекти, во согласност со применливата рамка за финансиско известување и да известува за финансиските извештаи и да комуницира, во согласност со ревизорските наоди.

Цел на ревизијата на усогласеност во врска со ревизијата на финансиските извештаи е ревизорот да добие разумно уверување за тоа дали активностите, финансиските трансакции и информациите рефлектирани во финансиските извештаи се, во сите материјални аспекти, во согласност со релевантната

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____

Овластен државен ревизор   4

ВМРО-ДЕМОКРАТСКА ПАРТИЈА ЗА МАКЕДОНСКО НАЦИОНАЛНО ЕДИНСТВО
ВМРО-ДПМНЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

законска регулатива, упатства и воспоставени политики и да ја известува законодавната власт и други соодветни тела за наоди и расудувања.

- 2.2. Финансиските извештаи кои се предмет на овој извештај се засновани врз завршната сметка составена според применливата рамка за финансиско известување во Република Северна Македонија и со прифатени и спроведени извесни корекции од страна на субјектот, како резултат на утврдени погрешни прикажувања.
- 2.3. Ревизијата од точка 1.1. погоре е планирана и извршена во периодот од 15.11.2020 до 25.12.2020 година, од тим на Државниот завод за ревизија.

3. Осврт на ревизијата од претходната година – спроведување на препораките

Ревизијата од точка 1.1. погоре опфати и спроведувањето на препораките дадени во Конечниот извештај на овластениот државен ревизор за извршената ревизија на финансиските извештаи заедно со ревизија на усогласеност на ВМРО-ДПМНЕ на сметката за редовно работење за 2018 година, при што е утврдено дека дадената препорака не е спроведена.

4. Наоди и препораки

Прашањата кои ги покрива овој извештај беа дискутирани на завршниот состанок со одговорните лица на субјектот - предмет на ревизија одржан на ден 30.12.2020 година.

Не се примени забелешки по Нацрт извештајот на овластениот државен ревизор број 10-363/2 од 17.02.2021 година.

Констатирани се следните состојби:

4.1. Финансиски извештаи

4.1.1. Во Конечниот извештај за извршена ревизија на финансиските извештаи заедно со ревизија на усогласеност на ВМРО-ДПМНЕ за 2018 година, овластениот државен ревизор извести за судска постапка поведена од страна на надлежните органи во месец октомври 2018 година, со која на ВМРО-ДПМНЕ му се забранува дел од недвижниот имот/градежни објекти со вкупна набавна вредност во износ од 1.140.344 илјади денари, сопственост на партијата, да го отуѓува, става под хипотека и располага со давање под закуп, се до завршување на постапката пред надлежниот орган.

Забраната за привремено располагање со дел од имотот на политичката партија

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____

Овластен државен ревизор   5

преку поведената постапка влијае на проценетата вредност на дел од недвижниот имот искажан во Билансот на состојба, согласно член 14 од Законот за сметководството на непрофитните организации. Во деловните книги во 2019 година вредноста на имотот е зголемена за пресметаната ревалоризација во износ од 12.407 илјади денари .

Истакнуваме дека до денот на вршење на ревизијата, постапката поведена пред надлежните органи е сеуште е во тек.

Препорака:

Одговорните лица на ВМРО-ДПМНЕ да преземат мерки и активности за соодветно евидентирање на недвижниот имот, по завршување на постапката пред надлежните органи.

Основ за изразување на мислење

Вкупен ефект од изнесенiot наод во точката 4.1. се однесува на евидентирањето на дел од градежните објекти за кои е поведена постапка пред надлежен орган.

5. Ревизорско мислење

Мислење за финансиски извештаи

Според наше мислење, освен за можните ефекти на прашањата изнесени во точката 4.1. финансиските извештаи ги прикажуваат вистинито и објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на ВМРО-Демократска партија за македонско национално единство-ВМРО-ДПМНЕ на ден 31 декември 2019 година како и резултатите на финансиските активности за годината која завршува со тој датум, во согласност со применливата рамка за финансиско известување.

Мислење за усогласеност со закони и прописи

Според наше мислење, со исклучок на ефектот на прашањата изнесени во точката 4.1. активностите, финансиските трансакции и информации, рефлектирани во финансиските извештаи на ВМРО-Демократска партија за македонско национално единство-ВМРО-ДПМНЕ, во сите материјални аспекти се во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____

Овластен државен ревизор 6

6. Нагласување на прашања за неизвесност и континуитет

6.1. Во Билансот на состојба на ден 31.12.2019 година искажани се обврски спрема добавувачи по основ на промет на стоки и услуги од кои дел се пренесени салда од минати години, за која состојба овластениот државен ревизор извести и во Конечниот извештај за извршена ревизија на финансиските извештаи заедно со ревизија на усогласеност на ВМРО-ДПМНЕ за 2018 година.

Имено, ВМРО-ДПМНЕ во своите деловни книги на ден 31.12.2019 година има искажано неизмирени обврски спрема добавувачи во вкупен износ од 328.301 илјади денари, од кои 165.518 илјади денари или 50,42% се постари од три години, за кои не е даден предлог за постапување односно отпис.

Дел од наведените обврски се пренесени обврски од сметките на изборните кампањи од минати години во вкупен износ од 164.895 илјади денари, од кои 144.042 илјади денари или 87% се постари од три години.

Имајќи го предвид учеството на неподмирени обврски од минати години, а со цел нивно подмирување, одговорното лице на ВМРО-ДПМНЕ почнувајќи од 2018 година па се до денот на известување од извршената ревизија има склучено договори/спогодби за регулирање на меѓусебните права и обврски и плаќање на рати со 19 добавувачи, во вкупен износ од 177.407 илјади денари, врз основа на кои заклучно со 31.12.2019 година исплатени се средства во вкупен износ од 21.974 илјади денари.

Истакнуваме дека, како последица од непочитување на роковите за навремено исполнување на обврските, поради остварување на парично побарување по барање на еден доверител, врз основа на извршна исправа, во периодот од 24.09.2020 до 25.12.2020 година беа блокирани сите расположливи средства кај носителите на платен промет каде што должникот ВМРО-ДПМНЕ има сметки. Врз основа на меѓународните стандарди за ревизија 500 - Ревизорски докази и 505-Екстерни конфирмации, од страна на ревизијата беа испратени конфирмации до комитентите заради обезбедување на достатни соодветни ревизорски докази за состојбата на обврските.

За неизмирените обврски во вкупен износ од 328.301 илјади денари беа испратени 21 конфирмација во износ од 271.374 илјади денари, што претставува 83% од вкупните обврски, за кои се добиени следните повратни информации:

- не се добиени одговори од 13 комитенти за износ на обврски од 140.646 илјади денари,
- добиени се одговори од 8 комитенти за износ на обврски од 130.728 илјади денари, од кои еден комитент за обврски во износ од 87.939 илјади денари достави податок дека согласно неговата сметководствена евиденција, побарувања од партијата се во износ од 2.377 илјади денари.

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____

Овластен државен ревизор   7

Со примена на ревизорски техники констатиравме дека разликата во износ од 85.562 илјади денари се обврски кои се постари од три години, потекнуваат од изборни кампањи од минати години и истите партијата се сеуште ги води во сметководствената евиденција.

6.2. Законот за финансирање на политичките партии¹ ги уредува изворите, приходите и расходите на политичките партии, како и начинот на кој се врши надзорот и контролата на нивното финансирање. Средствата за редовно работење на политичките партии се остваруваат од јавни извори за финансирање, со средства од Буџетот на РСМ и од приватни извори на финансирање: членарина, кредит, донации, подароци, прилози, дотации, спонзорства, легати, продажба на промотивен и пропаганден материјал.

Со донесувањето на Законот за финансирање на политичките партии² во 2004 година, вкупните средства за годишно финансирање на политичките партии беа утврдени во висина од 0,06% од вкупните изворни приходи на Буџетот на РСМ, додека со Законот за изменување и дополнување на Законот за финансирање на политичките партии³ од 2018 година истите се зголемени на 0,15% од изворните приходи на Буџетот на РСМ. Поради епидемијата со COVID 19, во јуни 2020 година со Уредбата со Законска сила за финансирање на политичките партии⁴ процентот од изворните приходи е намален на 0,04%, за да во декември 2020 со Законот за изменување на Законот за финансирање на политичките партии⁵ процентот за финансирање на политичките партии е утврден во висина од 0,105% од изворни приходи на Буџетот на РСМ.

Со извршените ревизии за период 2016-2019 година, констатиравме дека ваквите законски измени значително влијаат врз структурата на приходите на политичките партии, прикажани одделно во графиконот подолу:

---

¹ „Службен весник на Република Македонија“ број 76/04, 86/08, 161/08, 96/09, 148/11, 142/12, 23/13, 140/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ број 294/20

² „Службен весник на Република Македонија“ број 76/04

³ „Службен весник на Република Македонија“ број 140/18

⁴ „Службен весник на Република Северна Македонија“ број 166/20

⁵ „Службен весник на Република Северна Македонија“ број 294/20

Ревизорски тим:

Овластен државен ревизор   8

1. _____

2. _____

3. _____

во 000 денари

Со анализата на вкупните приходи по видови на извори на финансирање, констатиравме дека учеството на јавното финансирање од Буџетот на РСМ на редовното работење на ВМРО-ДПМНЕ бележи тренд на зголемување и тоа од 27% во 2016 година до 67% во 2019 година, наспроти тренд на опаѓање на учеството на приватните извори на финансирање (членарини и донации) во вкупните приходи на партијата. Наведната состојба може да има влијание врз структурата на расходите на партијата во нареден период, имајќи ја предвид измената на член 83-а став 2 алинеја 1 од Изборниот законик, каде извор на финансирање на изборната кампања, меѓу другите извори се и средствата од редовната сметка на политичката партија.

6.3. Овластениот државен ревизор во Конечните извештаи за извршена ревизија на финансиските извештаи заедно со ревизија на усогласеност на ВМРО-ДПМНЕ во минати години во континуитет обелоденува состојба која и до денот на известување од извршената ревизија е непроменета, а која се однесува на евидентирани 271 уметнички слики во деловните книги во вкупен износ од 23.889 илјади денари, врз основа на склучен договор со странско лице, за кои не биле доставени фактури од авторот на сликите, иако согласно склучениот договор обврзувачко било истите да се достават заклучно до 30.06.2017 година, врз основа на кои и би се извршило плаќањето.

6.4. Во текот на ревизијата од страна на одговорните лица во ВМРО-ДПМНЕ прифатени и спроведени се корекции кои предизвикуваат намалување на активата и пасивата во вкупен износ од 5.056 илјади денари и тоа по основ на:

- извршени корекции за повеќе искажана амортизација на материјални средства во износ од 475 илјади денари, спроведени со налог за книжење

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____

Овластен државен ревизор   9

број 3 од 02.01.2020 година;

- извршени корекции по основ на затворен аванс и обврски по истиот во износ од 325 илјади денари, кои имаат влијание врз активата и пасивата во вкупен износ од 650 илјади денари, спроведени со налог за книжење број 4 од 02.01.2020 година;
- извршени корекции по основ на сметководствено раскнижување на материјални средства во подготовка и обврски по истите во износ од 912 илјади денари, кои имаат влијание врз активата и пасивата во вкупен износ од 1.824 илјади денари, спроведени со налог за книжење број 5 од 02.01.2020 година и
- извршени корекции по основ на сметководствено раскнижување на материјални средства искажани во вонбилансната евиденција, како и обврски по истите во износ од 3.057 илјади денари, кои имаат влијание врз активата и пасивата во вкупен износ од 3.057 илјади денари и спроведени со налог за книжење број 5 од 02.01.2020 година.

7. Останати прашања

7.1. Согласно член 9 од Законот за финансирањето на политичките партии, политичките партии средствата за годишно финансирање од Буџетот на РСМ можат да ги користат исклучиво за остварување на своите цели утврдени со закон, статут и други акти на партијата.

Со донесувањето на Законот за изменување и дополнување на Изборниот законик во 2020 година⁶ во член 83 став 2 алинеја 1 уредено е дека изборната кампања може да се финансира, меѓу другите извори и од средства од редовната сметка на политичката партија. Имајќи ја предвид оваа одредба, укажуваме дека дадена е законска можност, средствата добиени од Буџетот на РСМ за финансирање на редовното работење на политичките партии да се користат како финансиски средства со кои ќе се покриваат трошоци на учесниците во изборните кампањи.

Имајќи предвид дека со донесувањето на Законот за изменување и дополнување на Законот за финансирање на политичките партии⁷ од 2018 година јавните извори на финансирање се зголемени од 0,06% на 0,15% од изворните приходи на Буџетот на РСМ, учеството на јавното финансирање од Буџетот на РСМ во вкупните приходи на сметките за редовното работење на партиите се зголеми и се движи од 60 до 70% .

Ревизијата смета дека потребно е да се преиспита член 83 став 2 од Изборниот законик во делот на финансирањето на изборната кампања со средства од редовната сметка на политичката партија од причина што ваквата законска измена на Изборниот законик создава ризик средствата од Буџетот на РСМ за

---

⁶ „Службен весник на Република Северна Македонија“ број 42/20

⁷ „Службен весник на Република Македонија“ број 140/18

финансирање на редовното работење на партиите согласно Законот за финансирање на политичките партии да не се користат исклучиво за остварување на цели на партијата во редовното работење туку да се користат за финансирање на изборните кампањи.

- 7.2. Со Законот за изменување и дополнување на Изборниот законик („Службен весник на РМ“ број 140/2018) извршени се измени во член 71, со што во став 7 додадена е можност на трансакциската сметка за изборна кампања да се депонираат средства од сметка на политичката партија за редовно работење и од посебните сметки за средствата обезбедени преку кредит, без да се прецизира рокот и начинот за враќање на истите, доколку трансферираните средства не се извор на финансирање на изборната кампања, согласно член 83 од Изборниот законик.

Со донесувањето на Законот за изменување и дополнување на Законот за финансирање на политичките партии во 2018 година⁸ во член 26 уредено е дека политичката партија може да врши пренос на средствата помеѓу своите сметки (сметка за редовно работење и сметка за кредити). Имајќи го предвид член 71 став 7 од Изборниот законик, ревизијата укажува дека потребно да се дополни член 26 од Законот за финансирање на политичките партии со кој ќе се уреди преносот на средствата од сметката за редовно работење на партијата и од посебните сметки за средствата обезбедени преку кредит на трансакциска сметка отворена за изборен процес.

- 7.3. Истакнуваме дека во јули 2019 година, политичката партија ВМРО ДПМНЕ со деловна банка има склучено Договор⁹ за одобрување на долгорочен кредит на износ од 15.000 илјади денари. Средствата од одобриениот кредит се префрлени на сметката „Изборна кампања - претседателски избори 2019 - Гордана Сиљановска Давкова, кандидат за претседател“. Финансирањето на изборната кампања со средства од кредит е утврдено и во член 6 од склучениот Договор¹⁰ помеѓу Политичката партија и учесникот во изборната кампања.

Со Законот за изменување и дополнување на Изборниот законик („Службен весник на РМ“ број 140/2018) извршени се измени во член 71, односно додаден е нов став 7 кој гласи: *„на трансакционата сметка за изборна кампања може да се депонираат и средства од основната жиро-сметка на политичката партија, како и од посебните жиро-сметки за средствата обезбедени преку кредит. Политичката партија може да врши пренос од трансакциската сметка за изборна кампања на основната жиро-сметка на партијата“.*

---

⁸ „Службен весник на Република Северна Македонија“ број 140/18

⁹ Договор за одобрување долгорочен кредит број 02-110-575/2 од 05.07.2019 година и Анекс 1 кон Договорот за одобрување долгорочен кредит број 02-110-856/2 од 26.09.2019 година

¹⁰ Договор за регулирање на права и обврски за заеднички настап на Претседателски избори 2019 година број 02-295/1 од 18.03.2019 година

Со оваа измена дадена е можност за трансфер на средства помеѓу сметките без да се прецизира дали трансферираните средства ќе бидат извор на финансирање на изборната кампања или учесниците ќе имаат обврска да ги вратат средствата на сметката на политичката партија за редовно работење, односно на посебните сметки за средствата обезбедени преку кредит, како и роковите и начинот за враќање на истите.

Со донесувањето на Закон за изменување и дополнување на Изборниот законик од 16.02.2020 година, извршена е измена на член 83 став 2 од Изборниот законик, со кој е уредено дека изборната кампања може да се финансира и од средства од редовната сметка и од кредити на политичката партија наменети за изборната кампања, со што системската слабост е надмината.

7.4. Согласно член 13 од Законот за финансирање на политичките партии, донациите претставуваат приватни извори на финансирање на политичките партии, додека во член 16 од наведениот закон е уреден износот на поединечната донација и тоа:

- физички лица до висина од 30 просечни нето плати во Републиката и
- правни лица во висина од 60 просечни плати во Републиката,

исплатени во претходниот месец и објавени од Државниот завод за статистика, кој износ не смее да биде кумулиран повеќе од еднаш годишно.

Со донесувањето на Законот за изменување и дополнување на Изборниот законик од 16.02.2020 година, во член 83 уредено е дека изборната кампања може да се финансира и од:

- донации на политичка партија,
- физички лица во висина од 3.000 евра во денарска противвредност и
- правни лица во висина од 30.000 евра во денарска противвредност.

Ревизијата укажува дека во услови на дадена законска можност за финансирање на изборната сметка со донации на политичката партија потребно е допрецизирање на член 83 од Изборниот законик, во делот на финансирање на изборниот процес од донации од политичка партија, во однос на поединечните и вкупните лимити на средства.

7.5. Во Конечните извештаи за извршените ревизии на финансиските извештаи заедно со ревизија на усогласеност на политичките партии во минати години, овластениот државен ревизор извести дека водењето на сметководството, деловните книги, сметководствените документи и обработката на податоците, признавањето на приходите и расходите, проценувањето на билансните позиции, ревалоризацијата, финансиските извештаи и доставувањето на финансиските извештаи на политичките партии се уредени со Законот за сметководството за непрофитните организации¹¹, за кој е потребно надлежните институции да преземат активности за изменување и дополнување, и тоа:

---

¹¹ „Службен весник на Република Македонија” број 24/03, 17/11 и 154/15

- согласно член 13 од наведениот закон признавањето на приходите и расходите на непрофитните организации се спроведува според сметководствено начело на модифицирано настанување на деловните промени односно трансакции, што значи дека приходите се признаваат во пресметковниот период во којшто настанале според критериумот на мерливост и расположливост. Имено, приходите се мерливи кога можат да се искажат вредносно и постапувањето при евидентирањето на истите кај политичките партии е еднообразно, додека под критериумот расположливост на приходите/расходите во пресметковниот период се подразбира дека истите се расположливи кога се остварени во пресметковниот период или во рок од 30 дена по истекот на пресметковниот период, под услов приходите да се однесуваат на пресметковниот период и да служат за покритие на обврските од тој пресметковен период.
- Поради наведените алтернативни критериуми за расположливоста на приходите (сврзникот „или,“) ревизијата смета дека надлежните органи потребно е да донесат поконкретни насоки во однос на рокот на нивната расположливост и евидентирање и подзаконски акти за воспоставување на сметководствената евиденција кај непрофитните организации и обрасците за подготвување на финансиските извештаи донесени се подзаконски акти и тоа:
  - ✓ Правилник за содржината на одделни сметки во сметковниот план на непрофитните организации¹² и
  - ✓ Правилник за сметковниот план и билансите на непрофитните организации¹³.

Во наведените правилници, пропишани се сметки и позиции кои не бараат одлив на парични средства односно истите претставуваат пресметковни позиции и нивното признавање се темели на сметководственото начело на „пресметковна основа“.

Надлежното министерство потребно е да преземе активности за изменување и дополнување на наведените подзаконски акти, со кои ќе се обезбеди доследно почитување на сметководственото начело на „модифицирано настанување на деловните промени, односно трансакции“.

7.6. Согласно членот 13 од Законот за финансирање на политичките партии, членарината е предвидена како дел од приватни извори на финансирање на политичките партии. Членарината претставува редовен износ на средства кој членот на партијата го плаќа годишно согласно со актите на партијата. Овој износ поединечно по член, согласно член 14 од истиот закон, за период од една година „не смее да биде повисок од една просечна исплатена нето плата во

---

¹² „Службен весник на Република Македонија, број 117/05

¹³ „Службен весник на Република Македонија, број 117/05 и 11/06

Ревизорски тим:

Овластен државен ревизор 13

1. _____
2. _____
3. _____

Републиката во претходната година, што ја објавува Државниот завод за статистика“. Приходите од членарина кај дел од партиите, се регулирани со интерни акти каде се пропишани висината на членарината, начинот на плаќање и уплата, како и начинот на нивното евидентирање во деловните книги.

Имајќи ги во предвид одредбите на член 33 став 2 алинеја 2 од Законот за изменување и дополнување на Изборниот законик („Службен весник на Република Северна Македонија“ број 42/2020) со кој како извор на финансирање на изборната кампања е утврдена и „членарина на политичка партија“, од една страна и не секогаш воспоставена целосна и соодветна евиденција во деловните книги за висината на членарината по член на партијата за соодветен известувачки период, вкупните приходи на име членарина за соодветен известувачки период и висината на пренесените средства од редовната сметка на сметката за изборна кампања за одреден изборен процес од друга страна упатува на потребата од доуредување на наведената состојба.

Заради воедначено постапување кај сите политички субјекти, ревизијата смета дека е потребно надлежните органи да донесат поконкретни насоки за регулирање на начинот на плаќање, уплата, евидентирање на членарината, со цел еднообразност во начинот на нивното сметководствено евидентирање и потврдување на законски утврдениот лимит за секој член одделно, вклучувајќи го и финансирањето на изборната кампања за одреден процес.

7.7. Правната рамка со која се уредува начинот, условите и постапката за основање, регистрирање и престанок на политичките партии и начинот и постапката на обезбедување на финансиските средства, располагањето со средствата за тековната работа и дејствувањето на политичката партија, како и начинот на контрола на финансирањето и финансиско-материјалното работење на политичките партии се темели на два закони и тоа Закон за политичките партии¹⁴ и Закон за финансирање на политичките партии.

Со извршениот увид во наведените законски акти ревизијата констатира дека до периодот на известување од извршената ревизија истите се повеќе пати менувани и дополнувани и не постојат пречистени текстови.

Ревизијата смета дека е потребно Собранието на Република Северна Македонија да ја задолжи Законодавно - правната комисија на Собранието на РСМ да утврди пречистен текст на горенаведените законски акти и истите терминолошки да ги усогласи со уставот и со правниот систем.

---

¹⁴ Службен весник на Република Македонија, број 76/04, 5/07, 8/07, 5/08 и 23/13

ВМРО-ДЕМОКРАТСКА ПАРТИЈА ЗА МАКЕДОНСКО НАЦИОНАЛНО ЕДИНСТВО
ВМРО-ДПМНЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

ВМРО - Демократска партија за македонско национално единство -				
ВМРО-ДПМНЕ				
БИЛАНС НА ПРИХОДИ И РАСХОДИ ЗА 2019 ГОДИНА				
				во 000 денари
Опис на позицијата	Образло жение	2019	2018	
Приходи				
Приходи од продажба на производи, стоки и услуги	3.1.1.	-	5.829	
Приходи од камата и позитивни курсни разлики	3.1.2.	530	196	
Приходи од членарини, подароци, донации и приходи од други извори	3.1.3.	87.043	106.091	
Приходи од кирии и закупнини	3.1.4.	738	734	
Други приходи	3.1.5.	1.860	554	
Пренесен дел од вишок на приходи од претходната година	3.1.6.	12.701	1.355	
Вкупно приходи		102.872	114.759	
Расходи				
Материјални расходи, услуги, амортизација	3.2.1.	21.653	24.811	
Други расходи	3.2.2.	54.023	61.312	
Пренесени средства	3.2.3.	15.000	9.698	
Капитални и други средства	3.2.4.	268	1.100	
Помошти, дотации и други давачки	3.2.5.	-	66	
Плати и надоместоци на плати	3.2.6.	7.706	4.376	
Даноци и придонеси кои не зависат од резултатот	3.2.7.	505	111	
Вкупно расходи		99.155	101.474	
Нето вишок на приходи - добивка по оданочување		3.717	13.285	

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____

Овластен државен ревизор 15

ВМРО-ДЕМОКРАТСКА ПАРТИЈА ЗА МАКЕДОНСКО НАЦИОНАЛНО ЕДИНСТВО
ВМРО-ДПМНЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

ВМРО - Демократска партија за македонско национално единство -				
ВМРО-ДПМНЕ				
БИЛАНС НА СОСТОЈБА НА ДЕН 31.ДЕКЕМВРИ 2019 ГОДИНА				
				во 000 денари
Опис на позицијата	Образложение	2019	2018	
Актива				
Парични средства, краткорочни побарувања и АВР				
Парични средства	4.1.1.	4.894	12.976	
Побарувања за дадени аванси депозити и кауции	4.1.2.	123	1.754	
Побарувања за повеќе платени даноци и придонеси	4.1.3.	498	-	
Активни временски разграничувања	4.1.4.	476.919	477.167	
Вкупно тековни средства		482.434	491.897	
Постојани средства				
Материјални средства	4.2.1.	1.174.200	1.186.251	
Вкупно постојани средства		1.174.200	1.186.251	
Вкупна актива		1.656.634	1.678.148	
Вонбилансна актива	4.3.	0	3.057	
Пасива				
Краткорочни обврски и ПВР				
Краткорочни обврски спрема добавувачи	4.4.1.	328.301	307.354	
Обврски спрема државата и други институции	4.4.2.	2.569	3.767	
Обврски за плати	4.4.3.	691	460	
Пасивни временски разграничувања	4.4.4.	4.878	14.455	
Вкупно краткорочни обврски и ПВР		336.439	326.036	
Извори на средства				
Извори на капитални средства	4.5.1.	1.159.742	1.184.187	
Ревалоризациона резерва	4.5.2.	14.458	2.064	
Долгорочни обврски	4.5.3.	145.995	165.861	
Вкупно извори на деловни средства		1.320.195	1.352.112	
<i>Ревизорски тим:</i>		<i>Овластен државен ревизор</i>		<i>16</i>
1.	Вкупна пасива		1.656.634	1.678.148
2.	Вонбилансна пасива	4.6.	0	3.057
3.				

ВМРО-ДЕМОКРАТСКА ПАРТИЈА ЗА МАКЕДОНСКО НАЦИОНАЛНО ЕДИНСТВО
ВМРО-ДПМНЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

ВМРО - Демократска партија за македонско национално единство - ВМРО-ДПМНЕ			
ПРЕГЛЕД			
НА ПРОМЕНИ НА ИЗВОРИ НА КАПИТАЛНИТЕ СРЕДСТВА ЗА 2019 ГОДИНА			
			во 000 денари
О П И С	Деловен фонд	Ревалоризациона резерва	Вкупно
Состојба 01.01.2019 година	1.184.187	2.064	1.186.251
Зголемување по основ на:	(644)	12.394	11.750
Набавки во текот на годината	268	-	268
Ревалоризација на набавна вредност	-	12.394	12.394
Корекции по ревизија спроведени во текот на ревизијата	(912)		
Намалување по основ на:	23.801	-	23.801
Амортизација	22.557		22.557
Корекции по ревизија спроведени во 2019 година	1.719		
Корекции по ревизија спроведени во текот на ревизијата	(475)		(475)
Состојба 31.12.2019 година	1.159.742	14.458	1.174.200

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____

Овластен државен ревизор 17

_____